

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS
*manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis decimo nono
Martii anni M. DCC. XXXIII.*

M. CLAUDIO DELAVIGNE DE FRECHEVILLE,
Medico Regis & Domûs Reginæ ordinario, Doctore
Medico, Præsîde.

An quò uberior Transpiratio, cò parciôr Fluxus mensruus?

I.

XCRETIO ea corporis functio esse intelligitur, quâ quid corpore eliminatur. Duplex materies eliminanda, solida, ut sunt alvinæ fæces, liquida verò, ut sunt varii humores, qui per varia diversaque corporis ostia foras propelluntur. Horum alii per cola secretoria à sanguine secernuntur, priusquàm excernantur, alii per venarum arteriolarumve hiantium meatus statis temporibus profluunt, cujusmodi sunt hæmorrhoides, fluxus mensruus. Nimirum cùm nullibi non fluat sanguis, omnium humorum fons uberimus, cumque nusquàm non prematur à lateribus, propellatur à tergo, vicissimque premit ipse, quos pererrat, canales, necessum est primò, ut perpetuò comminuatur, deinde, ut in vasorum parietes arietet. E sanguinis

comminutione nascitur variorum humorum secernendorum facilitas, excernendorumque necessitas; ex impetu verò sanguinis in ipsa, quibus continetur, vasa, horum parietes coguntur cætenus à se invicem recedere, quatenus distenduntur, unde sic aliquando hiant, ut purum putumque sanguinem effundant. Est ubi vasa secretoria ad unum omnia certam determinatamque humorum quantitatem extrudunt, est etiam, ubi nunc hæc, nunc illæ excretioni dicatæ partes solito plus evomunt, imò immensam ferè humorum quantitatem è sinu suo eructant. Quid fiet, inquires, de cæteris excretionum organis? An non illa pari studio in excretionem incumbunt? Minimè quidem. Nam quò uberior est ad hoc, quàm ad illud organum sanguinis affluxus, eò copiosior in altero, eò parcius in altero humorum excretio.

I I.

MICROCOSMUM macrocosmo similem esse majores nostri haud abs te pronuntiarunt. Memoriam proditum est, Tyrum urbem Phœniciæ celeberrimam, ob circumfusum undequaque procellosum mare, ab Alexandro Magno vix expugnari potuisse; at consecutis paucis deinde sæculis in sicco hæsisse, quòd aquæ, quarum munimento cingeretur, aliò divertissent. Idem de Pharo Ægypti gravissimorum scriptorum fide confirmatur. Quò autem recessisset aquarum immensa moles, nisi in aliquod litus remotum exundasset? Quid hoc, inquires, ad rem nostram? Mutato nomine de corpore humano deque humani corporis humoribus historia narratur. Nam si corporis humani succi affatim & solito uberius in excretoria unius partis impingant vasa, quò fieri potest, ut alterius partis excretoria vasa suo vegetigali non fraudentur eà proportionem, quàm succi in hæc, quàm in illa exundant minis? Sic laxatà paulò magis alvo, minor in ore salivæ proventus; sic urinæ prætermodum affluente, sæcum dejectio rarior observantur. Quòd si fæces crebrò celeriterque exturbentur, arent fauces, siccatur lingua, asperatur palatum, ut accidit in Diarrhea. E contra in Ptyalismo alvus præ ariditate vix quidquam aut molitur, aut potest ejicere. Quis verò nescit æstate fervidà aperiri laxarique cutis poros; hinc perspiratio insigniter augetur, dum minuitur urinæ per renum tubulos secretio & per vesicam excretio. Quòd si transpiratio eò provehatur, ut humorum exhalandorum molecule ex insensilibus in jam sensiles ad cutis superficiem sub formam sudoris coalescant, & transpirationis vis per aliquod tempus non remittat, illicò pene feriantur renum tubuli, vix habet vesica, quò se exoneret. Interim urinam per cutis spiracula foras ferè totam abigi quis inficiabitur. An non hoc odor, sapor cæteræque, quas deprehendas in sudore, urinæ proprietates satis superque declarant? Nec urinam modo in sui materiam vertit, & ad se transfert perspiratio, sed alios etiam quosvis corporis succos depopulatur, nequidem relicto menstruo mulierum fluxu, quem sui juris, pro virium modo, facit.

I I I.

CUTIS, perspirationis organum, triplici præsertim constat laminà, cuticulà nempe, membranà retiformi & cute propriè dictà. Qui quartam cutis partem admittunt papillas nerveas è cute propriè dictà prominentes, alucinentur illi, nec ne, nihil ad nos. Cuticula, licet vasis destituta, tamen est poris, nisi densitas obstit, nusquam non pervia, ut pote è squammis sibi invicem accumbentibus conflata. Membrana retiformis, tum omnis generis vasa in suâ perreptare substantià sinit, tum cucullos fasciculis nerveis è cute pro-

præ dictâ protuberantibus suppeditat vix numerabiles. Facit hujus membranæ contextus laxior, ut erumpentibus è subjectâ cute succis via fiat vi; facit etiam ut ad supra positam cuticulam tactûs sensus faciliè traducatur. Cutis propriè dicta ex intertextis inter se multiplicatisque mirum in modum innumeris vasorum sanguiferorum, nervorum membranarumque 'propagininibus coalescit. Ex hac vel ut fecundissimâ parente existunt exporrigunturque ad cuticulam usque tubuli, qui in excernendam transpirationis materiam insensilem conspirant omnes, quamvis alii sensile sebum, alii pilos emittant. Huc adde vel ipsos vasorum sanguiferorum poros, è quibus continuò avolat liquor subtilissimus atque tenuissimus; unde senectutis mortisque, vel sine morbo, nascitur partim necessitas. Præterea cutis universi corporis integumentum, cum habeat superficiem quâvis aliâ parte corporis longè majorem, porosque admittendæ emitendæque excretionum materiæ maximè opportunos, reperietur ne quispiam sanæ mentis, qui non ultro fateatur cutem princeps in nobis esse excretionum organum? Sanctiorii staticam evolve. Mirum quantum humano corpori vel unius diei spatio perspirationis non auctæ beneficio decedat. At in auctâ transpiratione quid fiet? Omnes omnino corporis succi in poros, tum patentissimos, tum in superficie quàm amplissimâ excavatos, quâ data porta, confluent; præsertim verò humores à plethora oriundi, in quibus non ultimum tenet locum fluxus mulierum menstruus. Consuluisse fœminarum sanitati videtur præpotens deus, qui voluerit uteri aut ad excretionem pigrioris, aut sub iniquo sanguinis menstrui pondere laboraturi vices à cute posse suppleri.

I V.

U T E R U S in Hypogastrio vesicam inter & intestinum rectum ad divaricationem usque osium pubis protenditur. Ex utero propriè dicto & vaginâ præsertim constat. Uterus propriè dictus inversi piri figuram æmulatur, & à fundo latiori in satis angustum collum desinit. Deprehenditur esse firmissimæ densissimæque texturæ, quam efficiunt arteriæ venæque in ramos numero prope modum infinitos dispersitæ; nervi & membranæ cujusdam tendinosæ filamentorum silva. Uterus non nisi pœst aliquot annos, quos certò non deficiat, ab affluente solito copiosius sanguine intumescit & gravatur, donec factâ in dies novi sanguinis accessione, expedire se molesto pondere cogitur. Quò, inquires, modo? Disrumpuntur arteriolarum extrema, unde in uteri cavum stillat purpureus latex per vaginæ orificium sibi exitum quæsiturus. Nec satis est semel uterum hac sarcinâ liberari. Recurrit identidem statò tempore, quod in fœminis sanis ad unius ferè mensis extendi curriculum animadvertimus. In ætate provectiori, cujus terminos non indigites, excretionem menstruæ proflus cessant atque evanescent. Verùm tempore intermedio, nisi catamenia ad naturæ normam profundantur, quæ morborum hinc pullulat ilias? Quid ingruenti occurrit periculo? Quid imminens avertet malum? Transpiratione. Nam cum sanguis præ nimia sui ad uterum affluentis copiâ exitum sibi ipse præcludat, quid rationi consonum magis, quàm, ut è liquoris mole aliquid intercipiatur, quò facilius pars liquoris reliqua possit in arteriarum uteri Capillarium extrema vim suam disrumpendo exerere? Intercipi autem quò possit efficacils, quàm transpirationis beneficio, quæ à corporis centro ad peripheriam redundantem luxuriantemque sanguinem eò faciliùs avocat, quòd in corporis centro vasivæ uterinis regurgitet sanguis; Asserimus tamen catamenio-

rum materiam, redundantem videlicet in vasis sanguinem, pro transpirationis ratione, posse vel partim, vel omnino per cutis meatus excludi.

V.

PLETHORÆ in fœminis & sanguinis in utero regurgitantis causa multiplex: præsertim vita deses, liberalior cibi euchymi usus, cutis densitas à flacciditate orta, vasa demum uterina præ cæteris omnibus dilatari distindique docilia, & proinde infarctui quàm maximè opportuna. Natam cum fœminis desidiâ probat mollior earum textura, suadet vitæ, quàm in umbrâ ducunt, necessaria connexio. At rure, dices, reperias quæ nihil non suscipiunt perferuntque laboris & operis, viris pares. Non diffitemur. Quid inde? Hujusmodi fœminæ fluxum menstruum aut nullatenus, aut vix experiuntur. Fruuntur tamen interim prosperâ valetudine, & cum res fert, numerosâ prole domum beant: Nimirum assiduo, cui assueverunt, labore corpus induratur firmantur muscoli, elater accedit cuti, cujus è spiraculis humor expiitur superfluous, alioquin in facili extensilem uteri substantiam faciliè decubiturus. Euchymum cibum appellamus illum, qui gustu suavis, succi plenus in chylum faciliè convertitur. Hujus indolis cibi quis avidior quàm fœmina? An non inde scatuerit uberrima sanguinis copia, quæ tractu temporis prætermodum aucta redundantem sui portionem dum amolitur, uteri vasis allidit? Non allideret autem, si vasa cutis excretoria satis aperta, firma, elastica vagum & toti corpori gravem humorem ad se, ut pote permeari facillima, accerferent allicerentque. Cutis densitas, si quando contingit in viris, contrâ quàm in fœminis, rigiditate compensatur. Secus viri hæmorrhoidum fluxui, ut fœminæ menstruo, essent obnoxii. Quid plura? Concludamus.

Ergò quòd uberior Transpiratio, eò parcior Fluxus mensruus.

Proponebat Parisiis HENRICUS - FRANCISCUS
BOURDELIN, Parisiensis, Baccalaureus Medicus,
A. R. S. H. 1733. à sextâ ad meridiem